

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

04 დეკემბერს, 2018 წელი

ქ.

თბილისი

შესავალი ნაწილი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია

მოსამართლე გიორგი მაისურაძე

სხდომის მდივანი

გრეცა ჩიქოვანი

მოსარჩელე მე-- ყა-----ი

წარმომადგენელი ლა-----ე

მოპასუხე სა----ე ყა-----ი

წარმომადგენელი ნა-----ე, გი-----ი

მოპასუხე სა----ო ყა-----ი

წარმომადგენელი ლო-----ი

მოპასუხე მე-- ბე-----ე

წარმომადგენელი სა----ე ყა-----ი

მოპასუხე და---- ყა-----ი

დავის საგანი ქორწინების ბათილად ცნო--, შვილად აყვანის შესახებ
გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--

აღწე---ლობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. სასარჩელო მოთხოვნა თავდაპირველი სარჩელით

**1.1. შა--- ყა-----ის მიერ სა----ე ყა-----ის შვილად აყვანის შესახებ ჩუ---
-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის N2-----
გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--;**

მე--- ყა-----ი და შა--- ყა-----ი 1--- წლის 17 ივლისიდან იმყოფებოდნენ რე--სტრირებულ ქორწინებაში. ერთად ცხოვრების პე---ოდში შეეძინათ ორი შვილი: და--- ყა-----ი (დაბადების თარიღი 1--- წლის 01 დეკემბე---) და კო-- ყა-----ი (დაბადების თარიღი 1--- წლის 05 თებერვალი). მეუღლეები რე--სტრაციის პე---ოდში ცხოვრობდნენ ერთად უწყვეტად და ეწეოდნენ საერთო მეურნეო--ს. სხვა ქორწინების რე--სტრაციაში შა--- ყა-----ი არ ყოფილა, რადგანაც არ მომხდარა მე--- ყა-----თან ქორწინების რე--სტრაციის შეწყვეტა. 2--- წლის 19 თებერვალს გარდაიცვალა შა--- ყა-----ი. 2--- წლის 12 დეკემბერს გარდაიცვალა კო-- ყა-----ი. შა--- ყა-----ის გარდაცვალების გამო მის დანაშთ ქონებაზე სამკვიდროს გახსნის შემდგომ კანონით დადგენილ ვადაში მემკვიდრეების მე--- ყა-----ის, და--- ყა-----ის და კო-- ყ----- მიერ სასამართლო ბიუროსათვის მიმართვის შემდგომ 2--- წლის 30 სექტემბერს ცნობილი გახდა, რომ გარდაცვლილ შა--- ყა-----ის სამკვიდრო ქონებიდან მემკვიდრეობის მიღების მიზნით სასამართლო ბიუროს მიმართა აგრეთვე შვილმა სა----ო ყა-----მა სხვა ქორწინებიდან და ვინმე სა----ე ყა-----მა, რომელიც ამტკიცებდა, რომ შა--- ყა-----ის შვილი იყო. აღნიშნული ინფორმაციის შეტყობის შემდეგ განმცხადებლისათვის ცნობილი გახდა, რომ 1--- წლის 30 მაისს შა--- ყა-----ი რე--სტრირებულ ქორწინებაში გატარდა ვინმე მე-- ბე-----ესთან. იმავე წლის 0- ივნისს განცხადებით მიმართა ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს, რომლითაც მოითხოვა მე-- ბე-----ის ნაშვილების სა----ე ბე-----ის შვილად აყვანა. მოთხოვნის საფუძველად მიუთითებდა მე-- ბე-----ესთან ქორწინების რე--სტრაციას, სა----ე ყა-----ის აღზრდაში მონაწილეო--ს და მე-- ბე-----ის თანხმო--ს შვილად აყვანის შესახებ. სასამართლოს მიერ განცხადება წარმოებაში იქნა მიღებული 0- ივნისს, იმავე წლის 05 ივნისს გამოტანილი იქნა გადაწყვეტილება შვილად აყვანის შესახებ, რაც ფიქციურია და არ შეიძლება მომხდარიყო, რადგანაც როგორც აღინიშნა, მოსარჩელესა და შა--- ყა-----ს შორის არ შემწყდარა ქორწინების რე--სტრაცია, არც ფაქტიური ქორწინება. შა--- ყა-----ის მიერ შვილად აყვანისა და სა----ე ყა-----ის აღზრდაში მონაწილეობის შესახებ არ ყოფილა ცნობილი მოსარჩელისა და მისი ოჯახის წევრებისათვის. ხელმოწერები განცხადებაზე შვილად აყვანის შესახებ და ხელწე---ლზე აშკარად არ არის შესრულებული შა--- ყა-----ის მიერ, რაც შეიარაღებული თვალითაც შესამჩნევია. აღნიშნული დადასტურდა დამოუკიდებელი სასამართლო ექსპერტიზის ცენტრის დასკვნითაც. შესაბამისად, შვილად აყვანის შესახებ სასამართლოს გადაწყვეტილება ყალბ დოკუმენტებს დაეყრდნო და ფიქციურია. შვილად აყვანის გადაწყვეტილების გამოტანიდან მალევე შეწყდა ქორწინების რე--სტრაცია მე-- ბე-----ესა და შა--- ყა-----ს შორის. მოსარჩელესათვის აღნიშნული ქორწინებისა და შვილად აყვანის შესახებ ცნობილი არ ყოფილა 2---

- წლის 30 სექტემბრამდე, ვიდრე სა-----ე ყა-----მა განცხადებით არ მიმართა სანოტარო ბიუროს მემკვიდრეობის მიღების თაო--ზე. შესაბამისად, მე--- ყა-----ის მიერ კანონით დადგენილი წესით არ გასაჩივრებულა ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც კანონიერ ძალაშია შესული. 2--- წლის 16 ოქტომბერს მე--- ყა-----მა განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ას და მოითხოვა ახლად აღმოჩენილ გარემოების გამო თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--
- წლის 05 ივნისის N2----- გადაწყვეტილების გაუქმება და საქმის წარმოების განახლება. მე--- ყა-----მა მოთხოვნის საფუძველად მიუთითა, რომ იგი არ არის მიწვეული სასამართლო სხდომაზე როგორც მხარე და შეილახა მისი ინტერესები, რადგანაც გარდაცვლილი მასთან სიცოცხლის ბოლომდე უწყვეტად და ბოლომდე იმყოფებოდა რე--სტრირებულ ქორწინებაში. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2--- წლის 16 ოქტომბრის განჩინებით განმცხადებელს უარი ეთქვა გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ განცხადებაზე, რაც გასაჩივრდა კერძო საჩივრით. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინებით, მე--- ყა-----ის კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2--- წლის 16 ოქტომბრის განჩინება.

შა--- ყა-----ის მიერ სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანა განხორციელდა კანონის მოთხოვნათა დარღვევით. შვილად აყვანის პე---ოდში, შა--- ყა-----ი იმყოფებოდა რე--სტრირებულ ქორწინებაში მოსარჩელე მე--- ყა-----თან. ამ უკანასკნელს თანხმო-- არ გაუცია სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანის თაო--ზე და მისთვის საერთოდ არ იყო ცნობილი სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანის თაო--ზე, არც იცნობდა მას. ამასთან, არ დასტურდება, შა--- ყა-----ის ნება სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანისა, ვინაიდან წარმოდგენილი ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით, შესრულებული ხელმოწერა არ ეკუთვნის შა--- ყა-----ს და ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილება ეყრდნო--ყალბ დოკუმენტს. გარდა აღნიშნულისა, შა--- ყა-----ს მთელი თავისი სიცოცხლის განმავლო--ში არ გამოუჩენია მზრუნველო-- სა-----ე ყა-----ის მიმართ და მის მიმართ არ ჰქონდა მამა-შვილური დამოკიდებულება, რაც ასევე მიუთითებს შვილად აყვანის ფიქციურ ხასიათზე. სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილების შემთხვევაში იკვეთება მოსარჩელე მხარის იურიდიული ინტერესი, კერძოდ, გაიზრდება მოსარჩელის წილი სამკვიდრო ქონებაში, რაც თავისთავად გამოიწვევს სხვა პირველი რიგის მემკვიდრეთა წილობრივ მონაცემებში და სამართლებრივ მდგომარეო--ში შესაბამისი ცვლილებებს და მათ გაუარესებასაც.

მოსარჩელე მხარემ სასარჩელო მოთხოვნა დააზუსტა 2018 წლის 15 ნოემბრის სასამართლო სხდომაზე და მოხსნა მოთხოვნა შა--- ყა-----სა და მე--ბერძენიძეს შორის 1--- წლის 30 მაისს რე--სტრირებული ქორწინების (აქტის ჩანაწე--- N53) ბათილად ცნობის თაო--ზე. შესაბამისად, მოსარჩელის მოთხოვნას წარმოადგენს შა--- ყა-----ის მიერ სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანის შესახებ ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის N2-----

-- გადაწყვეტილების ბათილად ცნო-- (იხ. 2018 წლის 15 ნოემბრის სასამართლო სხდომის ოქმი).

2. მოპასუხეთა პოზიცია

2.1 მოპასუხე სა-----ე ყა-----ი არ ეთანხმება სასარჩელო მოთხოვნას. მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანი შეეხება შა---- ყა-----ის მიერ სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანის შესახებ ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის N2----- გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--ს იმ საფუძვლით, რომ ხელმოწერები განცხადებაზე შვილად აყვანის შესახებ და ხელწე---ლზე (სასამართლო სხდომის ოქმზე თანდართული) არ არის შესრულებული შა---- ყა-----ის მიერ, რის გამოც 1--- წლის 05 ივნისის სასამართლო გადაწყვეტილება ეყრდნო-- ყალბ დოკუმენტს. აღნიშნული საფუძვლით დაყენებულ სასარჩელო მოთხოვნას მოპასუხე არ ეთანხმება, ვინაიდან ამ საფუძვლით გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესაძლებლობა--ს სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლო-- არ იცნობს. სასამართლოს გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ მოთხოვნა შესაძლებელია წარდგენილი იქნეს განცხადების სახით და არა სასარჩელო წარმოების გზით. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 187-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, თუ სარჩელი მიღებაზე უარის თქმის საფუძველი გამოვლინდება ამ სარჩელის წარმოებაში მიღების შემდეგ, მაშინ იმის მიხედვით, თუ როგორია ეს საფუძველი, სასამართლო შეწყვეტს საქმის წარმოებას ან სარჩელს განუხილველად დატოვებს. შესაბამისად, მოპასუხის პოზიცია იმგვარია, რომ აღნიშნულ საქმეზე საქმის წარმოება უნდა შეწყდეს. ამ არგუმენტის გაუზიარებლობის შემთხვევაში, მოპასუხის მოსაზრებით, სასარჩელო მოთხოვნა ხანდაზმულია. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 426-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ განცხადების შეტანა დაუშვებელია გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან 5 წლის გასვლის შემდეგ. თუკი სასამართლო ამ პოზიციასაც არ გაიზიარებს, მოპასუხე დაუსაბუთებლად მიიჩნევს სასარჩელო მოთხოვნას, ვინაიდან საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად არ დასტურდება შა---- ყა-----ის ხელმოწერების სიყალბე, რის გამოც მოსარჩელის მოთხოვნა არ უნდა იქნეს დაკმაყოფილებული.

2.2. მოპასუხე და---- ყა-----ი ეთანხმება სასარჩელო მოთხოვნას და განმარტავს, რომ შა---- ყა-----ის მიერ სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანა მოხდა უკანონოდ. და---- ყა-----ის დედას, მე--- ყა-----სა და მამას შა---- ყა-----ს შორის ქორწინება არ შეწყვეტილა. ისინი ცხოვრობდნენ ერთ ოჯახად შა---- ყა-----ის გარდაცვალებამდე. და---- ყა-----ისთვის მამის სიცოცხლეში ცნობილი არ იყო სა-----ე ყა-----ის შვილების შესახებ და იგი არც იცნობდა მას. შა---- ყა-----ი არ იყო 1--- წლის 05 ივნისის სასამართლო სხდომაზე გამოცხადებული და მას არ გამოუხატავს ნება სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანის თაო--ზე. იმისათვის, რომ

შა--- ყა-----ს სხვისი შვილი ეშვილებინა, აუცილებლად სჭირდებოდა რე--სტრირებულ ქორწინებაში მყოფი მეუღლის, მე--- ყა-----ის თანხმო--, რასაც ადგილი არ ჰქონია.

2.3. მოპასუხე სა-----ო ყა-----ი არ ეთანხმება სასარჩელო მოთხოვნას. შა--- ყა-----ის გარდაცვალების შემდეგ მისი პირველი მეუღლე მოსარჩელე მე--- ყა-----ი და მისი შვილები რამდენიმე დავას აწარმოებენ მოპასუხეების მიმართ. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებული უფლებებს იყენებენ მხოლოდ დროის გაჭინაურების მიზნით, რათა მამკვიდრებლის მემკვიდრეებმა ვერ მიიღონ და ვერ ისარგებლონ სამკვიდრო მასით ხანგრძლივი პე---ოდის განმავლო--ში. სა-----ო ყა-----ი არის აწ გარდაცვლილი შა--- ყა-----ის ბიოლოგიური შვილი, რომლის გაზრდაშიც უშუალოდ მონაწილეობდა ორივე მშობელი თანაბარწილად, რაც დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით. მოსარჩელე მხარე წარმოადგენს არაუფლებამოსილ პირს და მას არ აქვს შვილად აყვანის ბათილად ცნობის შესახებ მოთხოვნის უფლება. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1191-ე მუხლის მეორე ნაწილის (2--- წლის 11 დეკემბრამდე არსებული რედაქციით), მხოლოდ დედ-მამას შეუძლიათ სადავო გახადონ დაბადების სააქტო ჩანაწე--- ერთი წლის განმავლო--ში, როდესაც მათთვის ცნობილი ჩანაწე---ს თაო--ზე. იმავე დანაწესს ადგენს „სამოქალაქო აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონი. ამდენად, მოსარჩელე მხარის სასარჩელო მოთხოვნა უსაფუძვლო და დაუსაბუთებელია და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. მოსარჩელე მე--- ყა-----ი (ქორწინებამდელი გვარი „გუ-----ი“) და მოპასუხე შა--- ყა-----ი დაქორწინდნენ 1--- წლის 05 ივლისს. მათ ქორწინების განმავლო--ში შეეძინათ ორი შვილი: და--- ყა-----ი და კო--- ყა-----ი;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

- ქორწინების მოწმო--, აქტის ჩანაწე--- (ტომი 1, ს.ფ. 17);
- დაბადების მოწმობები (ტომი 1, ს.ფ. 20-21).

3.1.2. შა--- ყა-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 19 თებერვალს. კო--- ყა-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 14 დეკემბერს;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

- გარდაცვალების მოწმო--, აქტის ჩანაწე--- N0----- (ტომი 1, ს.ფ. 22);

- გარდაცვალების მოწმო-- აქტის ჩანაწე--- N0----- (ტომი 1, ს.ფ. 23).

3.1.3. სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს სამოქალაქო აქტების მონაცემთა ელექტრონული ბაზის თანახმად, სა-----ს რ-ნი ჭალის სას/საბჭოს მიერ 1--- წლის 05 ივლისს რე--სტრირებულია ქორწინება შა--- ყა-----სა და მე--- გუ-----ს შორის. ქორწინების აქტის ჩანაწერზე არ ფიქსირდება აღნიშვნა განქორწინების საფუძვლით ქორწინების შეწყვეტის შესახებ. ასევე, მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში მე--- ყა-----ის და შა--- ყა-----ის განქორწინების აქტი არ იძებნება. ზემოაღნიშნული ქორწინება დღევანდელი მდგომარეობით, შეწყვეტილია მეუღლის, შა--- ყა-----ის გარდაცვალების მიზეზით, აქტი N0-----, რეგ. 19.0-2---წ. თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

_სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ 2--- წლის 09 მარტს გაცემული ცნო-- (ტომი 1, ს.ფ. 24).

3.1.4. 2--- წლის 19 თებერვალს გარდაცვლილი შა--- ყა-----ის სამკვიდრო მოწმობის მისაღებად სანოტარო ბიუროს მიმართეს კანონისმიერმა მემკვიდრეებმა მეუღლემ მე--- ყა-----მა, შვილებმა და--- ყა-----მა, კო--- ყა-----მა, სა---ო ყა-----მა და სა---ე ყა-----მა. სხვა პირებს სანოტარო ბიუროსთვის არ მიუმართავთ;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

_ნოტარიუს მე-----ს მიერ 2--- წლის 0- ოქტომბერს გაცემული ცნო-- (ტომი 1, ს.ფ. 25)

3.1.5. შვილად აყვანის შესახებ აქტების სარე--სტრაციო წიგნში 1--- წლის 18 თებერვალს გაკეთებული ჩანაწე---ს მიხედვით, მოქალაქე მე--- ბე-----ემ შვილად აიყვანა სა---ე ბე-----ე;
თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილებით, სა---ე ბე-----ის მამად ცნობილი იქნა შა--- ყა-----ი და შვილად აყვანილმა მიიღო გვარი - „ყა-----ი“;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

_1--- წლის 18 თებერვალს გაცემული შვილად აყვანის შესახებ მოწმო-- (ტომი 1, ს.ფ. 38-40).

_ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის 1--- წლის 0- ივნისის განჩინება, შა--- ყა-----ის განცხადება შვილად აყვანის შესახებ);

_ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 25 ივნისის სასამართლო სხდომის ოქმი (ტომი 1, ს.ფ. 42-55);

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი).

3.1.6. მოპასუხე სა-----ო ყა-----ი წარმოადგენს აწ გარდაცვლილი შა--- ყა-----ის შვილს. სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით, გენეტიკური კვლევის შედეგად დადგინა, რომ 2--1--1--- წ. დაბადებული და---- ყა-----ი და 3-.1-.1--- წ. დაბადებული სა-----ო ყა-----ი წარმოადგენენ მამის ხაზით ბიოლოგიურ ნათესავეებს. სა-----ო ყა-----ის მშობლებმა მ----- და შა--- ყა-----მა 2--- წლის 25 ივლისს ნოტარიუსთან გასცეს წე---ლობითი თანხმო--არასრულწლოვანი შვილის, სა-----ო ყა-----ის საზღვარგარეთ გამგზავრებასთან დაკავშირებით.

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

_ფოტოსურათები (ტომი 2, ს.ფ. 32-35);

_სს „სა-----ს“ ნაერთი ამონაწე--- პირადი ანგარიშიდან (ტომი 2, ს.ფ. 36-40);

_წე---ლობითი თანხმო--, დამოწმებული სანოტარო წესით, რე--სტრაციის ნომე---N1----- (ს.ფ. 41);

_თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2--- წლის 21 სექტემბრის განჩინება, საქმე N2----- (ტომი 2, ს.ფ. 42-44);

_სსიპ ლ. სამხარაულის სახ. სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის N0----- დასკვნა (ტომი 2, ს.ფ. 45-51).

3.1.7. შა--- ყა-----ი გარდაცვალებამდე ავადმყოფობდა და მძიმე დაავადების გამო გადიოდა მკურნალობის კურსს გე-----ს რესპუბლიკაში, რაც დაკავშირებული იყო შესაბამის მატე---ალურ ხარჯებთან;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

- „ფრ-----ს“ მიერ გაცემული ცნო-- გაწეული სერვისული მომსახურების ჩამონათვალი და ხარჯათაღრიცხვა (ტომი 1, ს.ფ. 223-237);

_ სს „სა-----ს“ ნაერთი ამონაწე--- პირადი ანგარიშიდან, პე---ოდი 0--0--2-----0--2--- (ს.ფ. 238-242);

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი).

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2--- წლის 16 ოქტომბრის განჩინებით, ქ. თბილისის ჩუ-----ის

რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის N2----- გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის თაო--ზე მე--- ყა-----ის განცხადება არ დაკმაყოფილდა;

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინებით, მე--- ყა-----ის კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2--- წლის 16 ოქტომბრის განჩინება, გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის განცხადებაზე უარის თქმის შესახებ. ამავდროულად განჩინებაში აღნიშნულია, რომ სასამართლო იხილავს და გადაწყვეტილებას იღებს ურთიერთდაპირისპირებულ ინტერესებს შორის. ერთი მხრივ, სახეზეა შა--- ყა-----ის რე--სტორირებულ ქორწინებაში მყოფი მეუღლის - მე--- ყა-----ის ინტერესი 1-- წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის მიმართ და მეორეს მხრივ, ნაშვილების - სა-----ე ყა-----ის ინტერესი დასახელებული გადაწყვეტილების შენარჩუნების მიმართ. დადასტურებულია ის გარემოებაც, რომ სა-----ე ყა-----ი არ ეთანხმება განმცხადებლის მოთხოვნას გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის თაო--ზე. სასამართლომ ამ გარემოებათა არსებობის პირობებში, მართებულად მიუთითა კანონის იმპერატიულ დანაწესზე, რომლის მიხედვითაც, შვილად აყვანის ბათილად ცნო-- დაიშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს შესაბამეა ნაშვილების ინტერესებს. გარდა სამართლებრივი შედეგებისა, უდავოდ გასათვალისწინებელია და მნიშვნელოვანია ის გარემოებები, რომ სა-----ე ყა-----ი აღნიშნულ სახელს ატარებს 1--- წლიდან. 17 წელია იგი ცხოვრობს აღნიშნული სახელით, ხოლო გადაწყვეტილების ბათილად უდავოდ წარმოშობს მისი მორალური უფლებების შელახვას. სააპელაციო სასამართლომ წარდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე დადგენილად მიიჩნია, რომ სა-----ე ყა-----ს შა--- ყა-----ი და მე-- ბე-----ე ზრდიდნენ ერთობლივად. სა-----ე ყა-----სა და შა--- ყა-----ს შორის არსებობდა მამა-შვილური ურთიერთობა, შა--- ყა-----ი ზრუნავდა ბავშვზე და უზრუნველყოფდა მას. დასახელებული გარემოებები გამორიცხავს შვილად აყვანას იმ განზრახვის გარეშე, რომ შვილად ამყვანსა და ნაშვილებს შორის არსებობდეს რეალური მამა-შვილური ურთიერთობა. შესაბამისად, სასამართლოს დასკვნით, არსებობდა აღნიშნული ურთიერთობის კანონით გათვალისწინებული სახით შვილებით დაკანონების საფუძველი.

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

_თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2--- წლის 16 ოქტომბრის განჩინება, საქმე N6----- (ტომი 1, ს.ფ. 43-45);

_თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინება, საქმე N2ბ----- (ტომი 1, ს.ფ. 79-89).

3.2.2. დამოუკიდებელი სასამართლო ექსპერტიზის ცენტრ „ვე-----ს“ მიერ 0-0-2017 წელს გაცემული ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით, ექსპერტიზის წინაშე დასმული იქნა შემდეგ კითხვა: ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს თავმჯდომარის სახელზე შედგენილ განცხადებაზე შვილად აყვანის შესახებ 0-0-1--- წლის თარიღით გრაფაში „განმცხადებელი“ შ. ყა-----ის სახელით ხელმოწერა შესრულებულია თუ არა შა--- ყა-----ის მიერ. გამოსაკვლევ ობიექტზე შედარებითი გამოკვლევის ჩატარების შემდეგ, დადგინდა, რომ ხელმოწერა შ. ყა-----ის გვარით 0-0-1--- წლის განცხადების (შვილად აყვანის შესახებ) ბოლოს შესრულებულია არა შა--- ყა-----ის, არამედ სხვა პირის მიერ.

მხარეთა განმარტებით, გარდა აღნიშნული ექსპერტიზისა, ჩატარებული იქნა სხვა გრაფიკული (ხელმოწე---ს) ექსპერტიზაც, რა დროსაც საკვლევად წარდგენილ ნიმუშთა სიმცირის გამო, ვერ იქნა დადგენილი შ. ყა-----ის გვარით შესრულებული ხელმოწე---ს გაყალბების ფაქტი;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

დამოუკიდებელი სასამართლო ექსპე---ზის ცენტრ „ვე-----ს“ მიერ 0-0-2017 წელს გაცემული ექსპერტიზის დასკვნა N07/04 (ტომი 1, ს.ფ. 213-217);

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი).

3.2.3. სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოსარჩელე მხარის პოზიციას ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის საფუძველთან მიმართებით. უპირველესად, სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასამართლოს განჩინებით მე--- ყა-----ის მოთხოვნა ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის და საქმის წარმოების განახლების შესახებ არ დაკმაყოფილდა. იმ განცხადების განხილვის ფარგლებში, სასამართლო პროცესზე დადასტურდა, რომ სა-----ე ყა-----ი არ არის თანახმა გადაწყვეტილება ბათილად იქნეს ცნობილი, რომლითაც განხორციელდა მისი შვილება შა--- ყა-----ის მიერ. კანონის იმპერატიული დანაწესია, რომ შვილად აყვანის ბათილად ცნო--დაიშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს შეესაბამება ნაშვილების ინტერესებს. აქედან გამომდინარე, ნათელია, რომ სასამართლოს მიერ უკვე განხილული იქნა მე--- ყა-----ის მოთხოვნა გადაწყვეტილების ბათილად ცნობისა იმ საფუძველზე, რომ პირი, რომლის უფლებებსა და კანონით გათვალისწინებულ ინტერესებს უშუალოდ ეხებოდა მიღებული გადაწყვეტილება, არ იყო მოწვეული საქმის განხილვაზე. სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელე მხარის მოსაზრება და არ დააკმაყოფილა მისი მოთხოვნა. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს

2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინებით ასევე არ დაკმაყოფილდა მე--- ყა-----ის კერძო საჩივარი. მოცემული სასარჩელო წესით, მოსარჩელე მე--- ყა-----მა მოითხოვს მითითებული გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--ს იმ საფუძვლით, რომ გადაწყვეტილება ემყარება ყალბ დოკუმენტს და შ. ყა-----ის გვარით შესრულებული ხელმოწერა არ ეკუთვნის შა--- ყა-----ს. საქმეზე არ იქნა წარმოდგენილი პირდაპირი, უტყუარი და სათანადო მტკიცებულება იმისა, რომ შ. ყა-----ის გვარით შესრულებული ხელმოწერა არ არის ნამდვილი და გადაწყვეტილება დაეყრდნო ყალბ დოკუმენტს. ამასთან, სასამართლო კიდევ ერთხელ მიაქცევს ყურადღებას ნაშვილების (სა-----ე ყა-----ის) და მშვილებელის (შა--- ყა-----ს) შორის წლების განმავლო--ში არსებულ ურთიერთდამოკიდებულებას, მამა-შვილურ ურთიერთობებს და იმ გარემოებას, რომ შა--- ყა-----ი წლების განმავლო--ში იჩენდა მზრუნველო--ს ნაშვილების - სა-----ე ყა-----ის მიმართ. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებები დადგენილი იქნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინებით. საწინააღმდეგო სახის მტკიცებულება განსახილველი დავის ფარგლებში წარმოდგენილი არ ყოფილა, ასეთად ვერ განიხილება მოწმე სე-----ს ჩვენება, რომელმაც მიუთითა, რომ იგი გარკვეული პე---ოდი მუშაობდა შა--- ყა-----თან მძღოლის პოზიციაზე და მისი თხოვნით სა-----ე ყა-----ის მანქანით გადაადგილებას არ ახდენდა, თუმცა იგი იცნობს როგორც სა-----ე ყა-----ს პირადად ასევე, მის დედას მე-- ბე-----ეს. ის გარემოება, რომ გარკვეული პე---ოდით შა--- ყა-----თან მუშაობის პე---ოდში, უშუალოდ შა--- ყა-----ის მოთხოვნით სე----- მანქანით არ ემსახურებოდა სა-----ე ყა-----ს, რა თქმა უნდა, გავლენას არ ახდენს შა--- ყა-----სა და სა-----ე ყა-----ის ურთიერთდამოკიდებულებაზე. მით უფრო იმის გათვალისწინებით, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინებით დადგენილი იქნა სა-----ე ყა-----ის, როგორც ნაშვილების განსაკუთრებული ურთიერთო-- მშვილებელთან, შა--- ყა-----თან;

სასამართლო ეყრდნო-- შემდეგ მტკიცებულებებს:

- _თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2--- წლის 16 ოქტომბრის განჩინება, საქმე N6----- (ტომი 1, ს.ფ. 43-45);
- _თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინება, საქმე N2ბ----- (ტომი 1, ს.ფ. 79-89).
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, შესაგებელი, სხდომის ოქმი).
- მოწმე სე-----ს ჩვენება (2018 წლის 15 ნოემბრის სხდომის ოქმი).

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები

სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონ განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაუდონ საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1-2-ე მუხლის მიხედვით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომელზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წე---ლობითი თუ ნივთიე---მტკიცებულებებით და ექსპერტთა დასკვნებით. ამავე მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, გარემოებები, რომელიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1-5-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს სასამართლო სხდომაზე მათს ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს სასამართლოს შინაგან რწმენას უნდა აისახოს გადაწყვეტილებაში.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ არ არსებობს მე--- ყა-----ის სარჩელის დაკმაყოფილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძველი.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1239-ე, 1259-ე, 1261-ე, 1306-ე, 1336-ე, 1499-ე მუხლები

**საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1-6-ე, 422-ე მუხლები
„შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის შესახებ“ საქართველოს კანონის 67-ე და 68-ე მუხლები**

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. მოსარჩელე მე--- ყა-----მა მოითხოვა შა---- ყა-----ის მიერ სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანის შესახებ ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის N2----- გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--.

დადგენილია, რომ მოსარჩელე მე--- ყა-----ი (ქორწინებამდელი გვარი „გუ-----ი“) და მოპასუხე შა---- ყა-----ი დაქორწინდნენ 1--- წლის 05 ივლისს. მათ ქორწინების განმავლო--ში შეეძინათ ორი შვილი: და--- ყა-----ი და კო-- ყა-----ი. შა---- ყა-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 19 თებერვალს. კო-- ყა-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 14 დეკემბერს.

მოპასუხე სა-----ო ყა-----ი წარმოადგენს აწ გარდაცვლილი შა---- ყა-----ის და მზია უსტარაშვილის შვილს. საქმეში წარმოდგენილი მასალების მიხედვით, სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით, გენეტიკური კვლევის შედეგად დადგინა, რომ 2--1--1--- წ. დაბადებული და--- ყა-----ი და 3-1-1--- წ. დაბადებული სა-----ო ყა-----ი წარმოადგენენ მამის ხაზით ბიოლოგიურ ნათესავებს. სა-----ო ყა-----ის მშობლებმა მ----- და შა---- ყა-----მა 2--- წლის 25 ივლისს ნოტარიუსთან გასცეს წე---ლობითი თანხმო-- არასრულწლოვანი შვილის, სა-----ო ყა-----ის საზღვარგარეთ გამგზავრებასთან დაკავშირებით.

შა---- ყა-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 19 თებერვალს. კო-- ყა-----ი გარდაიცვალა 2--- წლის 14 დეკემბერს. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 130-ე მუხლის თანახმად, გარდაცვლილი პირის (მემკვიდრეების) ქონების გადასვლა სხვა პირებზე (მემკვიდრეებზე) ხორციელდება კანონით ან ანდერძით, ანდა ორივე საფუძვლით. ამავე კოდექსის 1336-ე მუხლის თანახმად, კანონით მემკვიდრეობის დროს თანასწორი წილის უფლებით მემკვიდრეებად ითვლებიან პირველ რიგში – გარდაცვლილის შვილები, მეუღლე, მშობლები.

დადგენილია, რომ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს სამოქალაქო აქტების მონაცემთა ელექტრონული ბაზის თანახმად, სა-----ს რ-ნი ჭალის სას/საბჭოს მიერ 1--- წლის 05 ივლისს რე--სტრირებულია ქორწინება შა--- ყა-----სა და მე--- გუ-----ს შორის. ქორწინების აქტის ჩანაწერზე არ ფიქსირდება აღნიშვნა განქორწინების საფუძვლით ქორწინების შეწყვეტის შესახებ. ასევე, მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში მე--- ყა-----ის და შა---- ყა-----ის განქორწინების აქტი არ იძებნება. ზემოაღნიშნული ქორწინება დღევანდელი მდგომარეობით, შეწყვეტილია მეუღლის, შა---- ყა-----ის გარდაცვალების მიზეზით, აქტი N0-----, რეგ. 19.0-2---წ. თბილისის

სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1499-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, მემკვიდრეებად მოწვეულ პირებს შეუძლიათ სანოტარო ორგანოსგან მოითხოვონ სამკვიდრო მოწმობა. საქმეში წარმოდგენილი მასალების მიხედვით, 2--- წლის 19 თებერვალს გარდაცვლილი შა---- ყა-----ის სამკვიდრო მოწმობის მისაღებად სანოტარო ბიუროს მიმართეს კანონისმიერმა მემკვიდრეებმა მეულლემ მე--- ყა-----მა, შვილებმა და---- ყა-----მა, კო-- ყა-----მა, სა-----ო ყა-----მა და სა-----ე ყა-----მა. სხვა პირებს სანოტარო ბიუროსთვის არ მიუმართავთ.

განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელე მხარე სადავოდ ხდის ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილებას და მოითხოვს ამ გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--ს იმ საფუძველით, რომ გადაწყვეტილება შვილად აყვანის შესახებ ემყარება ყალბ დოკუმენტებს. სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილების შემთხვევაში იკვეთება მოსარჩელე მხარის იურიდიული ინტერესი, კერძოდ, გაიზრდება მოსარჩელის წილი სამკვიდრო ქონებაში, რაც თავისთავად გამოიწვევს სხვა პირველი რიგის მემკვიდრეთა წილობრივ მონაცემებში და სამართლებრივ მდგომარეო--ში შესაბამისი ცვლილებებს და მათ გაუარესებასაც. როგორც საქმის მასალებით დგინდება, შვილად აყვანის შესახებ აქტების სარე--სტრაციო წიგნში 1987 წლის 18 თებერვალს გაკეთებული ჩანაწე---ს მიხედვით, მოქალაქე მე-- ბე-----ემ შვილად აიყვანა სა-----ე ბე-----ე. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1998 წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილებით, სა-----ე ბე-----ის მამად ცნობილი იქნა შა---- ყა-----ი და შვილად აყვანილმა მიიღო გვარი - „ყა-----ი“. მოსარჩელე მხარის მითითებით, შა---- ყა-----ის მიერ სა-----ე ყა-----ის შვილად აყვანის შესახებ ცნობილი არ ყოფილა 2014 წლის 30 სექტემბრამდე, ვიდრე სა-----ე ყა-----მა განცხადებით არ მიმართა სანოტარო ბიუროს მემკვიდრეობის მიღების თაო--ზე.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 422-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება დაინტერესებული პირის განცხადებით შეიძლება ბათილად იქნეს ცნობილი, თუ პირი, რომლის უფლებებსა და კანონით გათვალისწინებულ ინტერესებს უშუალოდ ეხება მიღებული გადაწყვეტილება, არ იყო მოწვეული საქმის განხილვაზე. მოცემული საქმეზე, დადგენილია, რომ მე--- ყა-----ს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 422-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის დადგენილი საფუძველით სასამართლოში 2014 წლის 16 ოქტომბერს წარდგენილი ჰქონდა განცხადება გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის მოთხოვნით, თუმცა განმცხადებლის მოთხოვნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 16 ოქტომბრის განჩინებით არ დაკმაყოფილდა. სასამართლოს 16.1-2--- წლის განჩინება ძალაში დარჩა თბილისის სააპელაციო

სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2--- წლის 29 ნოემბრის განჩინებით.

ზემოთ როგორც აღინიშნა, მოცემული დავის ფარგლებში, მოსარჩელე სასარჩელო წარმოების წესით მოითხოვს ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1998 წლის 05 ივნისის შვილად აყვანის შესახებ გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--ს იმ საფუძველით, რომ გადაწყვეტილება შვილად აყვანის შესახებ ემყარება ყალბ დოკუმენტებს. სასარჩელო მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1272-ე მუხლის (04.05.2017 წლამდე არსებული რედაქციით) დანაწესი, რომლის მიხედვითაც, შვილად აყვანა შეიძლება ბათილად იქნეს ცნობილი იმ შემთხვევაში, თუ გადაწყვეტილება შვილად აყვანის შესახებ ემყარება ყალბ დოკუმენტებს.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1239-ე მუხლის თანახმად, შვილება (შვილად აყვანა) დაიშვება მხოლოდ არასრულწლოვანი ბავშვის კეთილდღეობისა და ინტერესებისათვის, თუკი მოსალოდნელია, რომ მშვილებელსა და ნაშვილებს შორის წარმოიშვას ისეთივე ურთიერთო--, როგორიცაა მშობელსა და შვილებს შორის. ამავე კოდექსის 1259-ე და 1261-ე მუხლების მიხედვით, ნაშვილები და მისი შთამომავლო-- - მშვილებლისა და მის ნათესავთა მიმართ, ხოლო მშვილებელი და მისი ნათესავები -ნაშვილებისა და მისი შთამომავლობის მიმართ პირადი და ქონებრივი უფლება-მოვალეობებით უთანაბრდებიან შთამომავლობით ნათესავებს. შვილად აყვანისას მშვილებელს ეკისრება იგივე უფლება-მოვალეობები, რომლებიც ბიოლოგიურ მშობლებს ამ კოდექსის თანახმად.

„სამოქალაქო აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-40 მუხლის თანახმად, შვილად აყვანა არის იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტი, რომლის რე--სტრაციას სამოქალაქო აქტების რე--სტრაციის ორგანო ახორციელებს სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე.

„შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის შესახებ“ საქართველოს კანონის 67-ე მუხლის მიხედვით, შვილად აყვანა შეიძლება ბათილად იქნეს ცნობილი: ა) თუ შვილად აყვანა საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით განხორციელდა. ბ) თუ შვილად აყვანის შესახებ სასამართლო გადაწყვეტილება ყალბ დოკუმენტებს ეფუძნება. გ) თუ შვილად აყვანა ფიქციურია. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილით, სასამართლო შვილად აყვანას ბათილად ცნობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაადგენს, რომ ეს შეესაბამება ნაშვილების საუკეთესო ინტერესებს. სასამართლო ითვალისწინებს ბავშვის მშვილებლის ოჯახში /მშვილებელთან ყოფნის ხანგრძლივო--ს.

მოწინააღმდეგე მხარე მიუთითებს მოსარჩელის, როგორც არაუფლებამოსილი პირის მიერ შვილად აყვანის შესახებ გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის

შესახებ მოთხოვნის დაყენებაზე, რის არგუმენტადაც მოჰყავს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1191-ე მუხლის მეორე ნაწილი (2011 წლის 11 დეკემბრამდე არსებული რედაქციით), რომლის მიხედვითაც მხოლოდ დედ-მამას შეუძლიათ სადავო გახადონ დაბადების სააქტო ჩანაწე--- ერთი წლის განმავლო--ში, როდესაც მათთვის ცნობილი ჩანაწე---ს თაო--ზე. აღნიშნულის საწინააღმდეგო, მოსარჩელე მიუთითებს „შვილად აყვანისა და მინდობით აღზრდის შესახებ“ საქართველოს კანონის 68-ე მუხლის მე-2 ნაწილზე, რომლის მიხედვითაც შვილად აყვანის ბათილად ცნობის მოთხოვნის უფლება აქვს იმ პირს, რომლის უფლებაც დაირღვა შვილად აყვანით.

მოცემულ საქმეზე, დადგენილია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2--- წლის 16 ოქტომბრის განჩინებით, ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1--- წლის 05 ივნისის N2----- გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის თაო--ზე მე--- ყა-----ის განცხადება არ დაკმაყოფილდა. იმ პე---ოდისათვის განმცხადებლის მოთხოვნა შვილად აყვანის შესახებ გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ ემყარებოდა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 422-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტს. იმ განცხადების განხილვის ფარგლებში, სასამართლო პროცესზე დადასტურდა, რომ სა-----ე ყა-----ი არ არის თანახმა გადაწყვეტილება ბათილად იქნეს ცნობილი, რომლითაც განხორციელდა მისი შვილება შა---- ყა-----ის მიერ. კანონის იმპერატიული დანაწესია, რომ შვილად აყვანის ბათილად ცნო-- დაიშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს შეესაბამება ნაშვილების ინტერესებს. ხოლო განსახილველი დავის ფარგლებში, მოსარჩელემ სხვა საფუძველით მოითხოვა კანონიერ ძალაში შესული 1--- წლის 05 ივნისის სასამართლო გადაწყვეტილების ბათილად ცნო--. კერძოდ, მოსარჩელის მოთხოვნა ემყარება იმ საფუძველს, რომ შვილად აყვანის შესახებ სასამართლო გადაწყვეტილება ეფუძნება ყალბ დოკუმენტებს. მოსარჩელის მითითებით ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს თავმჯდომარის სახელზე შედგენილ განცხადებაზე შვილად აყვანის შესახებ 0-0-1--- წლის თარიღით გრაფაში „განმცხადებელი“ შ. ყა-----ის სახელით ხელმოწერა შესრულებული არ არის თავად შა---- ყა-----ის მიერ. საქმეში წარმოდგენილია დამოუკიდებელი სასამართლო ექსპერტიზის ცენტრის შპს „ვე-----ს“ 0-0-2017 წლის დასკვნა, რომლის მიხედვით, გამოსაკვლევ ობიექტზე შედარებითი გამოკვლევის ჩატარების შემდეგ, დადგინდა, რომ ხელმოწერა შ. ყა-----ის გვარით 0-0-1--- წლის განცხადების (შვილად აყვანის შესახებ) ბოლოს შესრულებულია არა შა---- ყა-----ის, არამედ სხვა პირის მიერ.

სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს შინაგანი რწმენა განპირობებულია სუბიექტური კრიტე---უმით, აღნიშნული პრინციპი არ არის შეუზღუდავად უზრუნველყოფილი და უნდა ეფუძნებოდეს მტკიცებულებათა ყოველმხრივ და სრულ გამოკვლევას. სასარჩელო მოთხოვნასთან დაკავშირებული გარემოებების დადგენისას სასამართლო ერთობლიო--ში

აფასებს საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს, რის შედეგად აყალიბებს თავის შინაგან რწმენას გამოსაკვლევი საკითხის მიმართ. მხარეს ეკისრება როგორც ფაქტების მითითების, ასევე მათი სათანადო მტკიცებულების წარდგენით დამტკიცების ტვირთი. მტკიცების ტვირთის მხარეთა შორის სწორად გადანაწილებას არა მარტო საპროცესო-სამართლებრივი, არამედ არსებითი მატე---ალურ-სამართლებრივი მნიშვნელო--ც გააჩნია, ვინაიდან მხარის მიერ ამ მოვალეობის შეუსრულებლობა--ს ან არაჯეროვნად განხორციელებას, შედეგად მოჰყვება ამავე მხარისათვის უარყოფითი, არახელსაყრელი შედეგ--.

მხარეთა განმარტებით, გარდა აღნიშნული ექსპერტიზისა, ჩატარებული იქნა სხვა გრაფიკული (ხელმოწე---ს) ექსპერტიზაც, რა დროსაც საკვლევად წარდგენილ ნიმუშთა სიმცირის გამო, ვერ იქნა დადგენილი შ. ყა-----ის გვარით შესრულებული ხელმოწე---ს გაყალბების ფაქტი. მოსარჩელე მხარე მართალია მიუთითებს აწ გარდაცვლილი შა--- ყა-----ის ხელმოწე---ლი დოკუმენტის სიყალბეზე, თუმცა აღნიშნული გარემოების დამადასტურებელი. პირდაპირი, სარწმუნო და უტყუარი მტკიცებულება საქმეზე მოსარჩელეს წარმოდგენილი არ აქვს. სადავო ფაქტობრივი გარემოებების დადასტურებისას მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები და მოსაზრებები. მათვე ეკისრებათ სადავოდ ქცეული ფაქტობრივი გარემოებების მითითებისა და მათი დამტკიცების ტვირთიც (სსკ-ის 102-ე მუხ.). განსახილველ დავაზე სადავოა გარემოება, შვილად აყვანის შესახებ განცხადებაზე შ. ყა-----ის ხელმოწე---ს ნადვილობის თაო--ზე. თუმცა აღნიშნულის დამადასტურებელი სათანადო და უტყუარი მტკიცებულება არ არის წარმოდგენილი. საქმეში არსებულ ექსპერტიზის დასკვნას სადავოდ ხდის მოწინააღმდეგე მხარე და მიუთითებს სხვა დასკვნების არსებო--ზე, რომლის მიხედვითაც, ხელმოწე---ს სიყალბე ვერ დადგინდა წარდგენილი ნიმუშების სიმცირის გამო. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 103-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, მტკიცებულებებს სასამართლოს წარუდგენენ მხარეები. პროცესუალური სამართლებრივი ნორმების ანალიზი ერთმნიშვნელოვნად გვაძლევს დასკვნის საფუძველს - სადავოდ მიჩნეული უფლების კანონიერება უნდა დამტკიცდეს. დარღვეულ უფლების დაცვა მხარეს კონკრეტულ ფაქტებზე დაყრდნობით შეუძლია და ამ ფაქტების მითითება მხარის მოვალეო--ა. ხოლო საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელონის მქონე ფაქტები, რომელიც სადავოა, დამტკიცებას საჭიროებს. განსახილველი დავის ფარგლებში კი, მოსარჩელე მხარემ ვერ შესძლო თავისი მტკიცების ტვირთის რეალიზაცია, რის გამოც ვერ დადასტურდა მოთხოვნის საფუძველად მითითებული გარემოება - იმ დოკუმენტის სიყალბე, რასაც დაეყრდნო სასამართლო შვილად აყვანის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების დროს.

გარდა აღნიშნულისა, სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლზე, რომლის მიხედვითაც, მხარეები

თავისუფლდებიან მტკიცებულებათა წარმოდგენისაგან ისეთი ფაქტების დასადასტურებლად, რომლებსაც ემყარება მათი მოთხოვნები, თუ შესაგებელი, მაგრამ დამტკიცებას არ საჭიროებენ. ესენია: ფაქტები, რომლების დადგენილია ერთ სამოქალაქო საქმეზე სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით, თუ სხვა სამოქალაქო საქმეების განხილვისას იგივე მხარეები მონაწილეობენ. ზემოთ როგორც აღინიშნა, იმავე მხარეებს შორის სასამართლოს მიერ განხილული იქნა მე--- ყა-----ის მოთხოვნა ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1998 წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის და საქმის წარმოების განახლების შესახებ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 29 ნოემბრის განჩინებაში, რომლითაც უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის 2015 წლის 16 ოქტომბრის განჩინება, გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის განცხადებაზე უარის თქმის შესახებ, აღნიშნულია, რომ სასამართლო იხილავს და გადაწყვეტილებას იღებს ურთიერთდაპირისპირებულ ინტერესებს შორის. ერთი მხრივ, სახეზეა შა---- ყა-----ის რე--სტრირებულ ქორწინებაში მყოფი მეუღლის - მე--- ყა-----ის ინტერესი 1998 წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის მიმართ და მეორეს მხრივ, ნაშვილების - სა-----ე ყა-----ის ინტერესი დასახელებული გადაწყვეტილების შენარჩუნების მიმართ. დადასტურებულია ის გარემოებაც, რომ სა-----ე ყა-----ი არ ეთანხმება განმცხადებლის მოთხოვნას გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის თაო--ზე. საგულისხმოა მითითება კანონის იმპერატიულ დანაწესზე, რომლის მიხედვითაც, შვილად აყვანის ბათილად ცნო-- დაიშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს შეესაბამება ნაშვილების ინტერესებს. გარდა სამართლებრივი შედეგებისა, უდაოდ გასათვალისწინებელია და მნიშვნელოვანია ის გარემოებები, რომ სა-----ე ყა-----ი აღნიშნულ სახელს ატარებს 1998 წლიდან. 17 წელია იგი ცხოვრობს აღნიშნული სახელით, ხოლო გადაწყვეტილების ბათილო-- უდაოდ წარმოშობს მისი მორალური უფლებების შელახვას. სააპელაციო სასამართლომ წარდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე დადგენილად მიიჩნია, რომ სა-----ე ყა-----ს შა---- ყა-----ი და მე-- ბე-----ე ზრდიდნენ ერთობლივად. სა-----ე ყა-----სა და შა---- ყა-----ს შორის არსებობდა მამა-შვილური ურთიერთო--, შა---- ყა-----ი ზრუნავდა ბავშვზე და უზრუნველყოფა მას. დასახელებული გარემოებები გამორიცხავს შვილად აყვანას იმ განზრახვის გარეშე, რომ შვილად ამყვანსა და ნაშვილებს შორის არსებობდეს რეალური მამა-შვილური ურთიერთო--. შესაბამისად, სასამართლოს დასკვნით, არსებობდა აღნიშნული ურთიერთობის კანონით გათვალისწინებული სახით შვილებით დაკანონების საფუძველი. აღნიშნულ გარემოებათა გათვალისწინებით, სასამართლო მოცემული დავის გადაწყვეტისას, კიდევ ერთხელ მიაქცევს ყურადღებას ნაშვილების (სა-----ე ყა-----ის) და მშვილებელის (შა---- ყა-----ს) შორის წლების განმავლო--ში არსებულ ურთიერთდამოკიდებულებას, მამა-შვილურ ურთიერთობებს და იმ გარემოებას, რომ შა---- ყა-----ი წლების განმავლო--ში იჩენდა მზრუნველო--ს ნაშვილების - სა-----ე ყა-----ის მიმართ. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებები

დადასტურებული იქნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 29 ნოემბრის განჩინებით, რაც წარმოადგენს იმ ფაქტებს, რომლებიც არ საჭიროებენ მტკიცებას თანახმად სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლის დანაწესისა. საწინააღმდეგო სახის მტკიცებულება განსახილველი დავის ფარგლებში წარმოდგენილი არ ყოფილა, ასეთად ვერ განიხილება მოწმე სე-----ს ჩვენება, რომლის შინაარსიც ვერ აქარწყლებს სასამართლოს კანონიერ ძალაში განჩინებით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებას, მშვილელელ შა--- ყა-----სა და შვილად აყვანილ, სა-----ე ყა-----ს შორის არსებულ ურთიერთდამოკიდებულებასა და მათ შორის არსებულ მამა-შვილურ ურთიერთო--სთან დაკავშირებით.

ამდენად, მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქმეზე დადგენილ გარემოებათა სამართლებრივი ანალიზისა და საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებათა შეფასების შედეგად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1998 წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის საფუძველი. სასამართლო კიდევ ერთხელ და ხაზგასმით მიუთითებს კანონის იმპერატიული დანაწესზე, რომ შვილად აყვანის ბათილად ცნო-- დაიშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს შეესაბამება ნაშვილების ინტერესებს, რაც განსახილველ შემთხვევაში ერთმნიშვნელოვნად იქნა დადგენილი, კერძოდ, შვილად აყვანის ბათილად ცნო-- ეწინააღმდეგება ნაშვილების სა-----ე ყა-----ის ინტერესებს, რომელიც წარმოადგენს აწ გარდაცვლილი შა--- ყა-----ის პირველი რიგის მემკვიდრეს. გამომდინარე აღნიშნულიდან, მოსარჩელე მე--- ყა-----ის სარჩელი ქ. თბილისის ჩუ-----ის რაიონის სასამართლოს 1998 წლის 05 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის თაო--ზე არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

7. საპროცესო ხარჯები

7.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

იმის გათვალისწინებით, რომ მე--- ყა-----ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, არ არსებობს მოპასუხეებისათვის მოსარჩელის სასარგებლოდ სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ანაზღაურების საფუძველი. მოსარჩელის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი უნდა ჩაითვალოს ბიუჯეტის სასარგებლოდ

გადახდილად;

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3, მე-8, 49-ე, 53-55-ე, 243-244-ე, 250-ე, 257-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. მე--- ყა-----ის (პირადი N0-----) სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
2. მოსარჩელე მე--- ყა-----ის (პირადი N0-----) მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი ჩაითვალოს ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადახდილად;
3. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.
4. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლე--ის მეშვეობით მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების ასლის გადაცემის მომენტიდან 14 /თოთხმეტი/ დღის ვადაში.
სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის, ასევე პატიმრო--ში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნას და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70-78-ე მუხლებით დადგენილი წესით.

**მოსამართლე
მაისურაძე**

გიორგი

